

Úvod

Následující zpráva hodnotí činnost oblastního inspektorátu Ostrava České inspekce životního prostředí za rok 2005. Činnost inspektorátu byla řízena podle plánu práce Oblastního inspektorátu a plánu práce České inspekce životního prostředí na rok 2005.

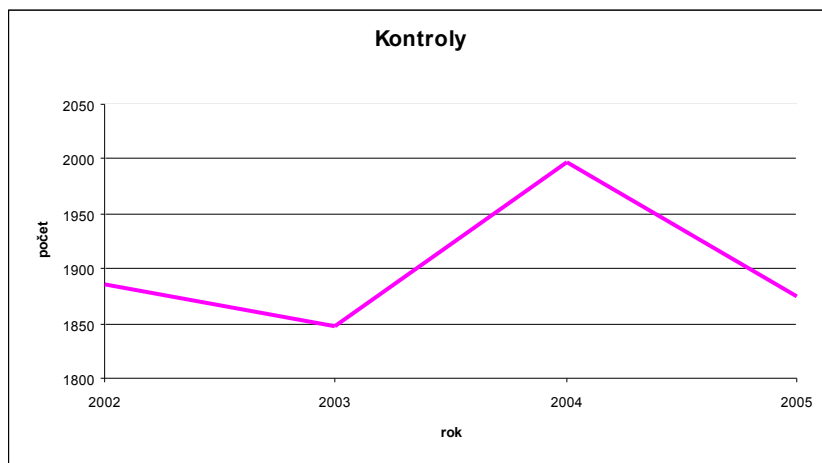
K 31. 12. 2005 pracovalo na oblastním inspektorátu v Ostravě 51 pracovníků, z toho jsou 3 inspektorky na rodičovské dovolené.

Nyní pracuje na OI v Ostravě 6 pracovníků na útvaru ředitele oblastního inspektorátu, 11 pracovníků na oddělení ochrany vod, 10 pracovníků na oddělení ochrany ovzduší, 10 pracovníků na oddělení odpadového hospodářství, 6 pracovníků na oddělení ochrany přírody a 5 pracovníků na oddělení ochrany lesa.

V průběhu roku 2005 odešli dva pracovníci oddělení ochrany ovzduší a jeden pracovník oddělení ochrany vod do starobního důchodu. V souvislosti s Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě a uložením trestu zákazu činnosti, spočívajícího v zákazu výkonu zaměstnání -v provádění kontrol a přípravy podkladů pro rozhodnutí veřejného činitele, byl rozvázn pracovní poměr s pracovníkem oddělení odpadového hospodářství. Jeden pracovník oddělení ochrany ovzduší rozváznal pracovní poměr z důvodu hrubého porušení pracovní kázně.

Počet správních rozhodnutí

I přes snížení počtu pracovníků OI Ostrava byl plán pro OI Ostrava pro rok 2005 splněn. Celkem bylo provedeno 1808 kontrol, bylo zpracováno 749 stanovisek a vyjádření k EIA, pro SFŽP, KÚ MSK a další subjekty.

Sekce I

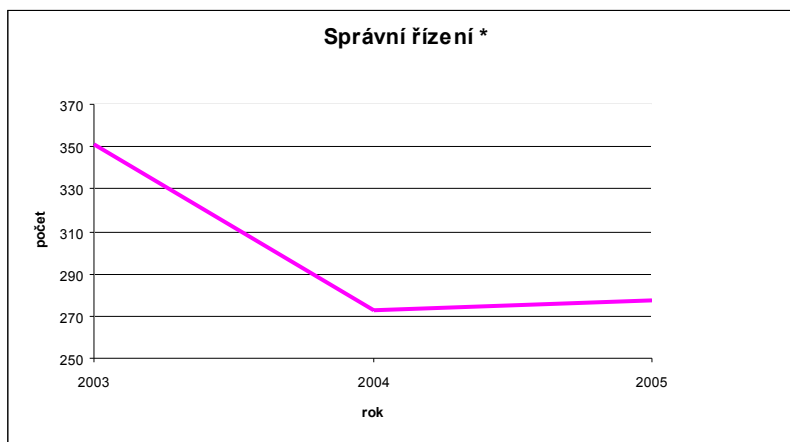
Celkem bylo provedeno 1218 kontrol, na základě kterých bylo vydáno 121 rozhodnutí (112 rozhodnutí o pokutě a 9 rozhodnutí o ON).

V roce 2005 nabylo právní moci celkem 105 rozhodnutí (103 rozhodnutí o pokutě a 8 rozhodnutí o ON). Jednotlivé členění dle oddělení je zřejmé z příložených svodných tabulek.

Sekce II

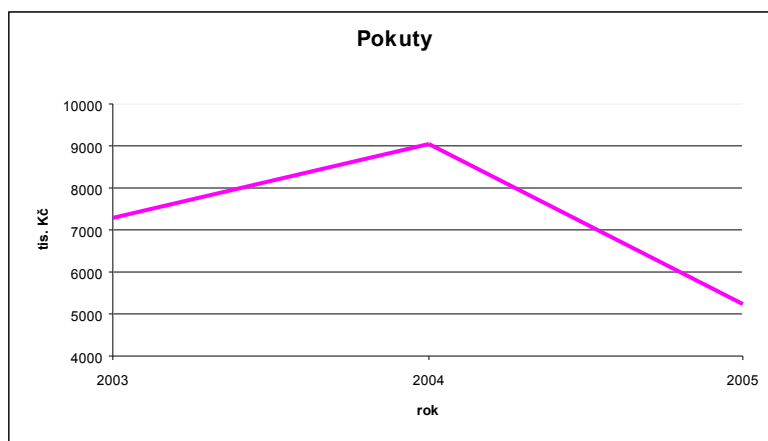
Celkem bylo provedeno 590 kontrol, na základě kterých bylo vydáno 156 rozhodnutí (79 rozhodnutí o pokutě, 63 rozhodnutí o ON a 17 jiných rozhodnutí).

V roce 2005 nabylo právní moci celkem 148 rozhodnutí (71 rozhodnutí o pokutě a 63 rozhodnutí o ON). Jednotlivé členění dle oddělení je zřejmé z přiložených svodných tabulek.

* bez poplatků za vypouštění odpadních vod

Činnost oblastního inspektorátu Ostrava a tedy i výše pokut je ovlivněna z dlouhodobého hlediska působením odvolacího orgánu, kdy bylo v předešlých letech (i v roce 2005) vráceno nebo zrušeno, dle našich názorů bez patřičných odůvodnění, velké množství rozhodnutí OI. Jako příklad můžeme uvést vrácení rozhodnutí o pokutě, uložené OOO firmě SKS Krnov, kdy pokuta ve výši 120 tisíc Kč byla označena při jednání s OVSS jako vysoká (likvidační). Více než 80 % rozhodnutí o pokutě řeší odvolací orgán. Počet zrušených rozhodnutí není vysoký, zejména pro nastavení úrovně výše pokut. OVSS většinou potvrdí závěry OI, uvedené v rozhodnutí, při vyšších pokutách (v řádech 100 tis) občas doporučuje snížení pokuty.

Výše pokut je v rámci působnosti OI Ostrava ovlivněna činností odborných oddělení (např. na OOO byli největší znečišťovatelé donuceni k výrazným ekologickým investicím a k úpravě provozní řádů, podmínek a povolení dle zákonných norem a vyhlášek, dále např. v sekci II. na základě spolupráce s PČR došlo k podstatnému snížení případů neoprávněných těžeb dříví – viz materiál Vyhodnocení výše pokut) apod.

Přestože výběr a výše pokut odpovídá (s výjimkou OOH) za rok 2005 předešlým rokům, celková výše pokut byla nízká a proto byla na OI Ostrava přijata opatření k zvýšení efektivity činnosti jednotlivých oddělení OI Ostrava.

Plnění minimálních kritérií a strategického plánu

Po vstupu ČR do ES byly převzaty vstupy z doporučení směrnic a předpisů ES a tyto byly a jsou uplatňovány jak v dozorové, tak preventivní činnosti OI. ČIŽP OI Ostrava na základě doporučení EP a Rady č. 2001/331/ EL předalo v květnu 2005 podklady pro zprávu týkající se plnění minimálních kritérií pro inspekce ŽP v roce 2005.

Inspekčními činnostmi, prováděnými v rámci OI Ostrava, se přispívá k soustavnějšímu uplatňování a prosazování práva ES ke tvorbě i ochraně ŽP. Inspektoři byli aktivně zapojeni do programu Twinning, účastní se aktuálních odborných školení, zdokonalují svou činnost v rámci integrovaného přístupu k ochraně ŽP v procesu přibližování práva ČR k právu ES v dané oblasti. Inspektoři OI Ostrava spolupracují s dalšími orgány státní správy (např. ČOI), dochází k předávání poznatků z kontrolní činnosti jiných kontrolních organizací (některé slouží jako podklad pro další správní řízení, vedené OI Ostrava).

Generelně tedy lze říci, že činnost OI Ostrava probíhá v souladu s těmito dokumenty (je podle nich předem naplánována).

Činnost OI Ostrava probíhá v souladu se strategickým plánem ČIŽP. Některé dosud nenaplněné cíle Strategického plánu nemohou být realizovány samostatně jednotlivými OI, nýbrž řešeny legislativně na centrální úrovni (např. týkající se jiných metod prosazování práva, EMS apod.).

OI nezabezpečuje přímo naplňování enviromentálních norem jakosti ani se nevyjadřuje k auditům ŽP, provádí však dozor nad uplatňováním přijatého práva a jeho dodržováním. V praxi se jedná např. o posuzování provozních dokumentací zdrojů, obsahujících převzaté enviromentální normy jakosti a naplňování příslušných databází pro jejich hodnocení (IRZ).

V roce 2005 se uskutečnila řada společných jednání a kontrol pracovníků OI Ostrava s dalšími orgány státní správy a samosprávy. Velmi intenzivní je například spolupráce OI Ostrava s PČR (zejména v oblasti ochrany přírody – CITES, kde pracovníci OI Ostrava řešili několik celostátně významných případů pašování a prodeje citesových exemplářů). Vedoucí pracovníci OI Ostrava se pravidelně účastní porad KÚ MSK se vedoucími ŽP „trojkových“ obcí, uskutečnila se řada kontrol s pracovníky vodoprávních úřadů, došlo ke vzájemné výměně a koordinaci plánů činností technických složek (OOV a OOH) s MMO na rok 2005. Menší vliv má OI Ostrava na povolovací činnost těchto úřadů, v některých konkrétních případech došlo k povolení činností (vypouštění odpadních vod, odběry) bez zahrnutí požadavků ČIŽP (např. sanační odběry podzemní vody v TTS), což v důsledku ztěžuje kontrolní činnost ČIŽP. Ne vždy je inspekce předem informována o obsahu vydávaných povolení.

Spolupráce s dalšími orgány státní správy

Obecně lze říci, že spolupráce probíhá na uspokojivé úrovni. V roce 2005 se uskutečnila řada společných jednání a kontrol s pracovníky vodoprávních úřadů, s pracovníky vodoprávního úřadu MMO došlo ke vzájemné výměně a koordinaci plánů činnosti na rok 2005. Menší vliv má ČIŽP OOV na povolovací činnost těchto úřadů. Ne vždy je inspekce předem informována o obsahu vydávaných povolení.

OI Ostrava (zejména sekce I – OOH) v uvedeném období zahájila spolupráci s Českou obchodní inspekcí. Po koordinační schůzce vedení OI s vedením ČOI byly provedeny na předem vytipovaných sběrných druhotných surovin kontroly za účasti 1 inspektora ČIŽP, 1 inspektora ČOI a PČR.

Dále byly předány na OI Ostrava soupisy ČS PHM, u kterých byly zjištěny nedostatky při kontrole inspektorů ČOI a které byly následně kontrolovány inspektory OOO.

OOP v roce 2005 intenzivně spolupracovala s PČR, pracovníci Mgr. Džubera a Mgr. Szymonik se účastnili celostátní akce proti pašerákům CITES exemplářů.

Spolupráce s HZS je na dobré úrovni, jsme vždy informováni o vzniklých haváriích prostřednictvím Centra tísňového volání, v případě potřeby jsme připraveni, prostřednictvím pracovníka, zajišťujícího havarijní službu) k okamžitému výjezdu.

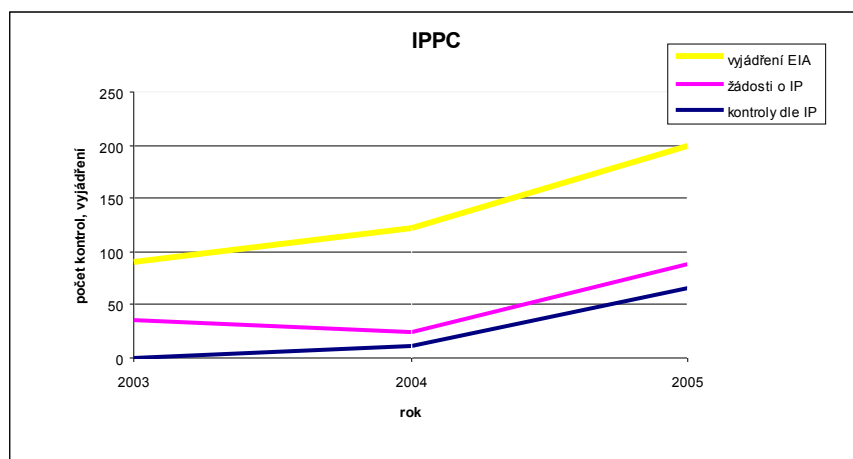
Spolupráce s orgány SSL na úrovni KÚ MSK, odboru životního prostředí, oddělení lesnictví, myslivosti a zemědělství, je na dobré úrovni. Vedoucí oddělení Krajského úřadu a vedoucí oddělení ochrany lesa se vzájemně informují o kontrolní činnosti tak, aby nedocházelo k duplicitním kontrolám u jednotlivých vlastníků lesa. Z důvodu nečinnosti pracovníků státní správy lesů na úrovni obcí s rozšířenou působností a udržení právního stavu lesů se pracovníci oddělení ochrany lesa soustředili především na venkovní kontroly malých vlastníků lesa, což potvrzuje četnost venkovních kontrol.

IPPC

Problematikou IPPC, EIA a dalšími činnostmi se zabývá 1 pracovník OI Ostrava (1 inspektor OOH).

V souladu s plánem činnosti byly provedeny 4 integrované kontroly (ROCKWOOL Bohumín a.s., BC MCHZ s.r.o., Mittal Steel Ostrava a.s. – závod Ocelárna a závod Minihut pásová) za účasti inspektorů OOH, OOV, OOO a inspektora IPPC. V době ohlášené kontroly nebyly zjištěny žádné podstatné závady. Na zařízeních spadajících pod zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, bylo dále provedeno inspektory OOH, OOV a OOO 62 složkových kontrol. OI Ostrava zpracoval a uzavře 197 žádostí o vyjádření, inspektor IPPC se účastnil 19 (tzn.všech) ústních jednání k vydání integrovaných povolení, svolaných KÚ MSK (zpravidla i za účasti inspektora OOO, popř. OOH).

Vzhledem k nárůstu počtu kontrol IPPC v loňském roce, k očekávanému nárůstu kontrol v roce 2006 (v plánu pro rok 2006 je i dvojnásobný počet integrovaných kontrol), zvýšenému počtu žádostí o vydání IP (až na cca 50 ks), doporučuji posílit pracoviště IPPC o 1 dalšího inspektora.

Stížnosti

Nárůst počtu stížností, předaných a následně řešený OI Ostrava, je obrovský a kopíruje růst počtu stížností v rámci celé inspekce. Na jedné straně to svědčí o schopnosti OI řešit aktuální

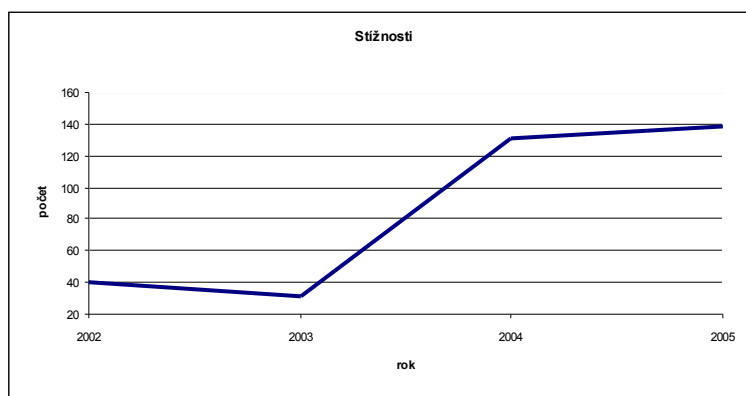
problémové stavy ŽP, na druhé straně počet stížností a jejich řešení představuje velkou časovou a personální zátěž pro jednotlivá oddělení. V průběhu roku 2005 se pracovníci OI Ostrava podíleli na řešení 138 stížností.

Na oddělení ochrany ovzduší byl počet podaných stížností 13, z toho jen 5 bylo v kompetenci OOO OI Ostrava, ostatních 8 se týkalo malých zdrojů a po prověření kategorizace byly předávány dotčeným územním orgánům. Převážně se řešené stížnosti na OOO OI Ostrava týkaly pachů. Z významných případů lze uvést stížnosti na Biocel Paskov a.s., která se týkala dálkového přenosu znečišťujících látek – pachů do oblasti Ostrava-Dubina (cca 5 km). Prokázání oprávněnosti této stížnosti bylo problémové a pokud se bude opakovat, vyžádá si statistického šetření přes územní orgány. Další případ se týkal stížnosti na pachy z provozovny s chovem brojlerů v Rychvaldě, provozované Farmou Doubrava, s.r.o. Stížnost byla oprávněná a po autorizovaném proměření pachových látek přistoupila ČIŽP k vymáhání neplnění stanoveného pachového čísla pokutou a budou uložena opatření k nápravě.

Počet stížností, šetřených OOV OI Ostrava, stoupl oproti roku 2003 zhruba na dvojnásobek. V roce 2005 jich bylo řešeno OOV 19, z toho 15 evidováno na OOV a 4 byly řešeny společně s jinými odděleními. Oprávněnými byly shledány 4, postoupeno 5, z toho 4 byly postoupeny až po provedeném místním šetření. Více než vlastní počet stížností je problémem jejich charakter – často se jedná o „vyřizování sousedských vztahů“, takže stížnosti jsou zaměřeny proti všem možným činnostem „viníka“, často mimo kompetence inspekce, zjišťování a prokazování porušení zákona je nezřídka složité. V roce 2005 neobdrželo OOV žádnou oficiální stížnost na postup jeho pracovníků (z výjimkou výhrad k odůvodnění některých pokut ve správním řízení).

OOH řešilo v uvedeném období 15 stížností, OL řešilo 6 a nejvíce stížností v roce 2005 řešilo OOP – 87 stížností. Tento trend je trvalý, nejvíce si občané stěžovali na kácení či ořezy stromů a keřů.

Z celkového počtu 138 stížností nebylo v roce 2005 vyřízeno celkem 9 stížností, 19 stížností bylo postoupeno jinému správnímu orgánu pro nepřislušnost ČIŽP, 45 stížností bylo vyhodnoceno jako oprávněné a 65 stížností vyhodnoceno jako neoprávněné.

Poskytování informací

Rozsah poskytovaných informací je dán zákonem o přístupu k informacím a o právu na informace v ŽP, který zatím využívají především novináři. OI Ostrava se v roce 2005 zabýval poskytnutím informací u spaloven NO, které si centrálně přes Ř ČIŽP vyžádalo sdružení ARNIKA a oddělení OOL předávalo informace sdružení Beskydčan, které se týkaly činností v oblasti Lysé Hory.

Operativní informace pro novináře se zpravidla omezují jen na dílčí poznatky, pravidelně jsou v působnosti OI Ostrava vyžadovány informace o činnostech oddělení v rámci regionálního tisku v okrese N. Jičín.

Nesplněné úkoly

Oddělení ochrany ovzduší (OOO)

Z nesplněných úkolů OI Ostrava lze uvést:

- skluz verifikace SPEZO vůči stanoveným termínům ukončení a předání na ředitelství ČIŽP verifikovaných formulářů s vyhodnocením souhrnné provozní evidence za rok 2004 (SPE 2004). Konečný termín pro předání na ČHMÚ Praha byl pro ČIŽP stanoven do 31.7.2005. Na OOO ČIŽP OI Ostrava přes provedená vnitřní opatření se na termínovém skluzu podílely i personální změny, kdy v I. pol. 2005 postupně odešli do důchodu dva odborní pracovníci a neplánovaně dvě odborné pracovnice byly dlouhodobě nemocné. Za OOO OI Ostrava bylo první předání všech zkontrolovaných formulářů písemně ukončeno k 26.8.2005, v důsledku dodatečně zjištěných chyb a nedostatků útvaru OOO Ř Praha byla část již předaných SPE znovu vrácena k doplnění na OI a skluz k ukončení verifikací se tak protáhl až do 11/2005.

Oddělení ochrany přírody (OP)

Na OOP z kontrol plánovaných v rámci složkových úkolů nebyla v roce 2005 splněna 1 z celkového počtu 61 a to:

- kontrola sokolnické exhibice na hradě Hukvaldy, protože byla tato exhibice v roce 2005 zrušena.

Dále na OOP z kontrol plánovaných v rámci specifických úkolů nebylo splněno 10 z celkového počtu 111, a to:

- kontrola burzy AQUA – TERRA Ostrava (nesplněno pro nemoc inspektorů)
- 3 kontroly stavby dálnice D 47 (stavba je v časovém skluzu – výstavba 2 úseků ještě nezačala, 1 úsek nezkontrolován z důvodu nedostatečné kapacity OOP – snížen počet inspektorů)
- REPTEx TRADE – sídlo firmy vyklizeno, firma zanikla, veškeré exempláře pravděpodobně převedeny na fyzickou osobu a umístěny v místě jejího bydliště. Oficiálně tato osoba nevlastní žádné exempláře podléhající ochraně dle zákona č. 114/1992 Sb. a 100/2004 Sb. ČIŽP nemá možnosti ke kontrole této osoby.
- Ing. Jiří Zátopek – vzhledem k vysoké pravděpodobnosti porušování zákona byly zvoleny neohlášené kontroly, Ing. Zátopek nebyl v místě bydliště opakovaně zastížen.
- 4 kontroly malých vodních elektráren – kontroly neprovedeny díky trvalým srážkám, které způsobily vysoké průtoky na vodních tocích, byla bezpředmětná kontrola minimálních zůstatkových průtoků.

Oddělení odpadového hospodářství (OOH)

Vzhledem k absenci legislativní úpravy složkového úkolu č. 9 Elektrošrot byl na OOH tento vypuštěn, a jako náhradní úkol byla zařazena kontrola zařízení pro sběr a výkup odpadů ve spolupráci s ČOI. Dále byly změněny tyto plánované úkoly:

- BOCHEMIE s.r.o. – z důvodu dlouhodobé absence výkonného pracovníka fy byl plán změněn – BIOTECH Aditiva s.r.o., fa Balakom a.s.

- BAUMAX s.r.o. - z důvodu nejednoznačnosti výkladu § 22 odst. 1 zákona plán změněn - AB CHEMITRANS, s.r.o.
- AHOLD – z důvodu nejednoznačnosti výkladu § 22 odst. 1 zákona plán změněn - Eastera s.r.o
- Nemocnice Ostrava – Jih – z důvodu slučování několika nemocnic pod jeden subjekt zvolena kontrola subjektu Nemocnice s poliklinikou Havířov
- ENERSYS, s.r.o. – nemá sídlo ani provozovnu v působnosti OI Ostrava, náhradním subjektem byl Mgr. Tomáš Velart – CHEPRER
- ČOV Krmelín – provedeno již v samotném závěru roku 2004
- DS PHM Č. Ves (SEZ) – kontrola provedena 12.1.06 po ukončení soudního sporu o vlastnictví areálu
- Bochemie – k ukončení šetření postačilo jednání na ČIŽP a správní řízení o pokutě (ukončeno rozhodnutím 01/06)

Oddělení ochrany vod (OOV)

OOV změnilo po dohodě s odpovědnými pracovníky tyto plánované úkoly:

- ŽDB – správní řízení o pokutě bylo přerušeno dle § 125 odst. (2) do 30.5.06 z důvodu provádění nápravných opatření a z tohoto důvodu jsou odloženy i další kontroly
- Vítkovice a.s (SEZ Dolní oblast) – situace byla prošetřena v rámci kontroly Horní oblasti, viz. Zápis Ing. Crha z 19.12.05, beze změn
- DS PHM Benzina Havířov-Suchá – kontrola sanace – sanace dosud nezačala

Významné závěry

Mezinárodní spolupráce

Ve smyslu požadavků kapitoly III. MK na mezinárodní spolupráci a řešení přeshraničních vlivů byla v roce 1996 zřízena Mezinárodní komise pro ochranu Odry (MKOO), v rámci které byly vypracovány postupy, řešící vzájemné informování a spolupráci při řešení havárií. V roce 2005 se ukázalo, že zatímco česká strana MKOO tyto postupy dodržuje, z polské strany nedochází v praxi k jejímu naplnění. Konkrétně ve dvou havarijních případech způsobených polskou stranou na Olši neobdržela ČIŽP včasné informace a ve druhém případě dodnes nedostala ani odpověď na zasláný dotaz. Tyto skutečnosti by měly být prošetřeny na nejbližším zasedání komise a měly by být zváženy další postupy.

Kapitola IV MK klade důraz při plánování inspekční činnosti na velké podniky, mající zásadní vliv na životní prostředí. Tyto subjekty jsou v souladu zařazovány do plánu, ať už jako Priority nebo v některých složkových úkolech. V praxi se ovšem ukazuje, že vliv inspekce na činnost těchto podniků a na jejich produkci znečištění je omezený. Tyto podniky mají zpravidla stanoveny kompetentními úřady bez problémů splnitelné limity a v regionu střední Evropy dosud není zvykem prezentovat se ekologičtějším chováním, než požadují předpisy. To platí nepochybně i pro některé jiné složky ČIŽP. Zástupci velkých subjektů si jsou zároveň dobře vědomi svých možností a povinností a činnost inspekce v této oblasti tak nepřináší vždy očekávané důsledky.

V roce 2005 navštívili OI Ostrava inspektoři SIŽP, kdy pracovníci z Košic v 05/2005 v rámci výměny zkušeností s kontrolní činností se zúčastnili na ČIŽP OI Ostrava jednání se zástupci jednotlivých technických odborných složek, obdobně si vyměnili zkušenosti z oblasti vydávání povolení podle zákona o IPPC na KÚ MSK a zúčastnili se kontrolní akce k ochraně ovzduší na zdrojích výroby surového železa ve společnosti TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY

a.s., Třinec, s následnou výměnou zkušeností v oblasti zajištění ochrany ovzduší se zástupci provozovatele.

V roce 2005 navštívili pracovníci OI Ostrava Slovenskou republiku, inspektorát Žilina, kdy konzultovali provádění integrovaných kontrol v rámci sekce I a pracovníci OOL konzultovali řešení kalamity polomů ve Vysokých Tatrách a postup inspektorů SIŽP při kalamitě.

Sanace

Pro jednotlivé oblasti starých ekologických zátěží jsou vydána rozhodnutí ČIŽP v souladu s vodním zákonem, neboť nabyvatel získal majetek dle zák. č.92/1991Sb. V rozhodnutí o odstranění staré ekologické zátěže ČIŽP OOV jsou navrženy cílové limity, vycházející z provedené analýzy rizik, která zohledňuje vliv přítomných kontaminantů na kvalitu vod a také rizika na lidské zdraví. OOH se v rámci problematiky SEZ účastnila připomínkování realizačních projektů sanačních prací. OOH posuzovalo projekty sanace a ve svých stanoviscích upozornila na nutnost dodržování zákona o odpadech. Zejména upozornilo na fakt, že je třeba vymezit pojem odpad (do hodnoty sanačního limitu realizačního projektu původci nezařazují odstraněné „materiály“, jako odpad). Dále využívání nekontaminovaného materiálu – odpadu pro rekultivační stavby je v rozporu se zákonem č.185/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Hodnoty sanačních limitů překračují v naprosté většině hodnoty uvedené v zákoně o odpadech pro ukládání odpadů na povrchu. Dochází k tomu, že jsou plochy SEZ vysanovány, nikoliv vyčištěny. Rovněž některé navrhované metody odstranění nebo využívání odpadů nejsou příliš vhodné pro dané kontaminanty.

ČIŽP se v rámci projektů probíhajících sanačních prací účastnila kontrolních dnů, a to na akcích Sanace Válcoven plechu Frýdek – Místek (VPFM), Sanace Třineckých železáren a.s. TŽ), sanace BENZINA a.s., Bohumín, a sanace OSTRAMO. Z provedené dozorové činnosti a následně na to provedených kontrol u subjektů participujících na sanačních pracích vyplynuly dílčí nedostatky. V případě sanací VPFM je to nakládání s odpadem neutralizační kaly, a to formou přepracování na výrobek. Byl dán podnět na ČIA v souvislosti s certifikátem tohoto výrobku a jeho získáním, který však nepříslušel do kompetenci ČIA, a tudíž nedošlo k prošetření uvedené problematiky (uvádění konkrétního čísla certifikátu v závazných dokumentech před dobou jeho vydání). V rámci sanace TŽ proběhlo jednání Ř-ČIŽP (zástupci OOH, OOV), supervizora sanace, zástupců MŽP s ohledem na provozování drtícího zařízení jako zařízení dle § 14 odst. 1 zákona v souvislosti s tokem odpadů a „materiálů“ vzniklých sanačními pracemi. Konečné stanovisko zůstalo na KÚ MSK, který uvedl na kontrolním dnu, že není potřeba, aby drtící a třídící linka měla souhlas dle § 14 odst.1 zákona o odpadech.

Odpady z destilace lihovin

Jako závažný problém se projevilo, v rámci šetření stížností, volné uložení odpadu z destilace lihovin – tzv. výpalků. Výpalky svým složením odpovídají kvalitativním parametrům hnojiva, avšak z pohledu ostatních parametrů (sušina a pH) nemohou být jako hnojivo zaregistrovány cestou UKZUZ. Původci tohoto odpadu i jeho příjemci (zemědělci) v tomto případě porušují zákon o odpadech. V této souvislosti proběhla jednání s UKZUZ, avšak bez zásadního výsledku. Tento problém přešel do specifických úkolů pro rok 2006.

Smogová situace

V ostravsko-karvinském regionu poměrně pravidelně dochází k inverzím situacím v ovzduší s imisním zatížením lokality s překračováním přípustných imisních hodnot zejména pak u polévatého prachu. KÚ MSK ve spolupráci s OOO ČIŽP OI Ostrava, ČHMÚ pob. Ostrava a Zdravotním ústavem v Ostravě v návaznosti na platnou vyhlášku č. 553/2002 Sb. vypracoval Krajský regulační řád a ten byl vydán Nařízením kraje ze dne 2.11.2005. Týká se regulace vybraných 15 významných zdrojů hutní výroby, energetiky a chemie, umístěných na území okresů Ostrava, Karviná a Frýdek-Místek s regulací škodlivin NO_x a SO₂ a výstrahou při

překročení hygienického imisního limitu pro PM₁₀. V současné době probíhá na OOO OI Ostrava posuzování a schvalování RŘ u zařazených zdrojů.

Druhová ochrana

Ačkoli byly kontroly sokolnických exhibic prováděny více než jeden rok od novely zákona č. 114/1992 Sb., lze na jejich základě konstatovat, že povinnosti týkající se držení ptáků, které byly nově upraveny novelou zákona č. 114/1992 v souvislosti se vstupem do EU, stále nejsou chovateli a sokolníky dodržovány a v mnoha případech o nich tyto osoby nemají ani tušení. Část viny nesou jistě také orgány obcí s rozšířenou působností, které vydávají rozhodnutí o odchylném postupu pro držení ptáků. Tyto orgány často naprosto netuší, jak by mělo takové rozhodnutí vypadat, či jaké jsou podmínky k jeho vydání a nebo s tichým souhlasem trpí držení ptáků (jako příklad možno uvést Magistrát města Opavy).

Problémy ve značení suchozemských želv fotografiemi plynou jednoznačně ze změn ve vzhledu plastronu, ke kterým dochází při růstu exempláře. Jedinou možností, jak se vyhnout nedorozumění a konfliktům s chovateli, je dle našeho názoru stanovit jasná pravidla, tedy uzákonit lhůty, ve kterých by mělo docházet k obnově fotografií.

V průběhu roku 2005 zaznamenalo OOP několik případů „darování“ exemplářů z přílohy A nařízení komise (ES) 1497/2003, jednalo se především o želvy rodu *Testudo*, sovy (*Tyto alba*, *Otus scops*) a papouška (*Amazona leucocephala*). Je velmi pravděpodobné, že darování bylo fingované, jelikož exempláře neměly udělenou výjimku ze zákazu obch. činností. Upozorňujeme, že v chovatelské veřejnosti je tento postup již naprosto běžný a je i veřejně doporučován na diskusních serverech (např. www.ifauna.cz). Dle našeho názoru je jedinou možností, jak tomuto jevu zabránit, prosadit v legislativě EU možnost darování jen státu, záchrannému centru, či ZOO registrované v EAZA.

Ochrana dřevin

Ačkoli jsou podmínky k ochraně dřevin stanoveny v zákoně č. 114/1992 Sb. již od roku 1992, některé orgány ochrany přírody stále vydávají rozhodnutí ke kácení dřevin chybně. Příslušní pracovníci také často podávají subjektům mylné informace, na jejichž základě pak dochází k porušování zákona (viz např. případ AGROZAT Zátor). Obdobně je ze strany těchto orgánů ignorována i řada ustanovení správního řádu.

Celkové zhodnocení roku 2005

Oblastní inspektorát Ostrava mimo výše uvedené případy, splnil úkoly z plánu činnosti na rok 2005. Úkoly, které nebylo možné z objektivních důvodů splnit, byly nahrazeny, po odsouhlasení vedením OI a se souhlasem metodických odborných oddělení ředitelství ČÍŽP, novými nebo aktuálnějšími úkoly.

Součástí zprávy je analýza výše pokut, uložených v roce 2005 a rovněž dlouhodobé porovnání činnosti jednotlivých oddělení dle různých kritérií (počtu kontrol, výše pokut, vedených správních řízení) v různých časových obdobích.

Hodnocení jednotlivých oddělení

Oddělení ochrany ovzduší

Kontroly

OOO provedlo k naplnění plánu pro rok 2005 celkem 452 kontrol. Nad rámec plánovaných úkolů byly provedeny kontroly na středních zdrojích ČS PHM vydmi PAP Oil a na základě hodnocení verifikace SPEZO byly provedeny kontroly vedení provozní evidence 8 subjektů. Z kontrol jsou vypracovány protokoly nebo zápisy, které jsou jednotně evidovány v rámci ČIŽP. Protokoly z inspekcí OOO jsou k dispozici v rámci ČIŽP a jsou i dávány podle řešených souvislostí dotčeným územním orgánům (KÚ, obce). Mezi kontrolními orgány pak výměna protokolů probíhá jen na základě vzájemné dohody. Četnost provádění kontrol na místě je pak odvislá od kapacitních možností oddělení a počtu i významu evidovaných zdrojů. V působnosti OOO OI Ostrava je evidováno celkem 337 provozoven, obsahující velké nebo zvláště velké zdroje, a dalších cca 2000 zdrojů v kategorii středních zdrojů, jejichž evidenci vedou pověřené obce. Tento počet a související administrativní činnost, stanovená zákonem o ochraně ovzduší, omezují četnost opakovaných i prvotních inspekcí na zdrojích, která se u významných zdrojů pohybuje podle jejich priority v počtu 1 – 2 inspekce za rok na místě, u ostatních je dvou i víceletá. Výjimku tvoří stížnosti, kdy provedení inspekce je bezodkladné, v časovém rozmezí stanoveném platnými předpisy.

Správní rozhodnutí a pokuty

V roce 2005 bylo OOO vydáno celkem 24 rozhodnutí o pokutě, (dosud nabylo právní moci 16 rozhodnutí), v celkové výši 582.500 Kč (v právní moci).

Priority

Mezi trvalé priority kontrolní činnosti OOO patří dozor v oblasti spaloven NO a spoluspalování odpadů na jiných zdrojích než jsou spalovny. Výsledky jsou pravidelně měsíčně předávány přes útvar OOO na Ř ČIŽP do centrální databáze. Plán zahrnuje i účast odborných oddělení na inspekcích v oblasti IPPC. Dosud trvají nedostatky v provázanostech databází jednotlivých inspekčních orgánů.

Vyšetřování vážných nehod, mimořádných událostí a závažného nesouladu s předpisy

Je zabezpečeno v souladu s doporučeními EU. Vážné nehody, týkající se oblasti ŽP, jsou informačně na OI Ostrava přenášeny přes integrovaný havarijní systém a pracovníci OI Ostrava jsou k dispozici havarijním složkám 24 hodin denně (tzv. trvalá dosažitelnost). Účinnost havarijního systému ČIŽP v roce 2005 v oblasti ochrany ovzduší v působnosti OI Ostrava prověřil např. požár na výrobně anilínu a kyseliny dusičné KD 7 v BorsodChem MCHZ, s.r.o. Ostrava, který však nepřesáhl z hlediska emisí areál výroby.

Hodnocení činnosti OOO

Téměř všechny plánované úkoly byly věcně splněny. Pokud nebyly jednotlivé úkoly splněny (např. u naplánovaných kontrol autorizovaných osob, kdy nelze dopředu určit zda budou dané subjekty autorizovanou činností v působnosti OI Ostrava v plánovaném období provádět), byly tyto plně nahrazeny aktuálními kontrolami stejného typu u jiných subjektů. Celkem bylo provedeno 452 kontrol ve složení uvedeném v příložené svodné Tabulce o činnosti OOO OI ČIŽP Ostrava za rok 2005.

Nad rámec plánovaných úkolů pak byly provedeny 4 operativní kontroly, vyžádané MŽP k plnění podmínek provozovatelů středních zdrojů ČS PHM v majetku fy PAP Oil Praha. Tyto kontroly v působnosti OI Ostrava byly částečně prováděny i za spoluúčasti zástupců OOV. Zjištěné nedostatky k ochraně ovzduší u 3 ČS PHM jsou řešeny ve správním řízení.

Na základě provedené interní analýzy nedostatků verifikace provozní evidence v rámci OOO ČIŽP OI Ostrava bylo nad rámec stanovených plánovaných úkolů provedeno 8 účelově zaměřených mimořádných kontrol ke stavu vedení provozní evidence na velkých a zvláště velkých zdrojích znečišťování ovzduší, které byly vybrány vzhledem k opakujícím se nedostatkům v souhrnné provozní evidenci SPE 2004 v průběhu roku 2005. Jednalo se o provozovatele zdrojů ve VOP 025 N. Jičín, s.p., OSTROJ Opava, a.s., HANÁCKÁ KERAMIKA, s.r.o. - cihelna Branka u Opavy, vybrané provozy v Mittal Steel Ostrava, a.s., Vítkovické slévárny Ostrava, spol. s r.o., Hayes Lemmerz Alukola, s.r.o., Ostrava a o E. Vlček – rychloprádelnu PERLA v Ostravě-Mariánských Horách. Tyto kontroly korespondovaly i se závěry, provedené ředitelem ČIŽP v 11/2005, k činnosti všech OOO na OI v oblasti verifikace SPE.

Na úseku ochrany ovzduší byla i v roce 2005 nadále významná, někdy až na hranici kapacitní únosnosti OOO OI Ostrava, spolupráce s KÚ MSK, zejména pak při vydávání stanovisek podle zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší k umístování, povolování a uvádění do provozu staveb dotčených zdrojů podle § 17 odst. 1 písm. b) až d), dále při schvalování Provozních řádů zdrojů a při tvorbě i zavádění některých dokumentů, jako byly Krajský program snižování emisí, Krajský regulační řád při smogových situacích a při vzdělávacích aktivitách zaměřených na pracovníky KÚ a přímo řízených obcí. Stále častěji je útvarem OŽPaZ KÚ MSK požadována přímá odborná účast pracovníků OOO OI Ostrava při projednávání žádostí k vydávaným povolením podle zákona č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci.

V roce 2005 jsme se odborně podíleli u celkem 22 řízení k podaným žádostem podle zákona o IPPC, které se převážně týkaly významných provozů z oblasti hutních výrob nebo chemie. V rámci plnění 4 plánovaných vícesložkových úkolů se zástupci OOO OI Ostrava odborně podíleli na provedených integrovaných kontrolách, které jsou rozvedeny v samostatném vyhodnocení IPPC za celé OI Ostrava. V hodnoceném období bylo v rámci zákona o ochraně ovzduší vydáno na základě požadavků KÚ MSK celkem 287 stanovisek a vyjádření, které se týkaly jak schvalování Provozních řádů (PŘ), tak nových staveb a jejich uvádění do provozu a to u kategorie zdrojů středních až zvláště velkých. Mimo tyto aktivity jsme se podíleli na vydávání 112 stanovisek pro KÚ podle EIA v rámci vydávaných vyjádření za celý OI a bylo vydáno dalších celkem 167 stanovisek k rozpracovaným dokumentacím staveb, Provozním řádům a ke kategoriím zdrojů, tedy mimo rozhodování o kategorii zdroje v pochybnostech a k vymezení stacionárního zdroje.

Lze konstatovat, že ve srovnání s předcházejícími léty došlo jen k mírnému poklesu počtu provedených protokolárních kontrol v rámci oddělení OOO OI Ostrava, přestože v I. pololetí došlo k významnému personálnímu propadu vlivem dlouhodobých absencí a odchodů do důchodu (Ing. Šotkovský Emil k 30.4.2005 a Ing. Kortus Václav k 30.6.2005). Na počet

kontrol měly nepříznivý vliv i přijaté na OI Ostrava systémové požadavky, kdy při kontrolní činnosti u významných zdrojů a problémových případů je nezbytné provádět kontroly ve dvou inspektorech.

K vyhodnocení plnění plánovaných složkových úkolů OOO OI Ostrava lze uvést v členění podle plánu činnosti na rok 2005 pro oddělení ochrany ovzduší následující:

- V rámci plnění specifických, resp. i složkových, úkolů zaměřených k dodržování emisních limitů, výsledků měření emisí a k dodržování ostatních podmínek ochrany ovzduší na zdrojích znečišťování ovzduší bylo provedeno celkem 390 protokolárních kontrol, což překračuje plánovaný počet 324 kontrol z plánu činnosti pro OOO OI Ostrava na rok 2005. Převážně se jednalo o neohlášené kontroly. Dodržování emisních limitů na základě provedených autorizovaných měření emisí bylo prověřováno jednak při prováděných kontrolách na místě, jednak v rámci předkládaných protokolů z autorizovaných měření emisí provozovateli nebo měřícími skupinami na OI ČIŽP, ojediněle pak i z podnětů obecních úřadů na základě jejich zjištění ve vedené agendě středních zdrojů. Proti minulým létům došlo k přerozdělení činnosti OOO ve prospěch kontrol významných znečišťovatelů ovzduší. Za zjištěné nedostatky bylo vydáno celkem 20 rozhodnutí o pokutách, z nichž 13 nabylo právní moc v roce 2005. Převážná většina zjištěných nedostatků se týkala velkých a středních zdrojů (18 případů). 1 pokuta byla vydána za neohlášení závažné poruchy, spojené s výpadkem odlučovacích zařízení, v teplárně Mittal Steel Ostrava, a.s., která spadala i do podmínek plnění vydaného povolení podle zákona o IPPC.
- Složkový úkol zaměřený na kontroly dodržování emisí pachových látek - pachového čísla - měřením dynamickou olfaktometrií na zdrojích byl v působnosti OI Ostrava zajištěn vyhodnocováním provedených autorizovaných měření pachových látek, které se dosud provádějí poměrně ojediněle (celkem 6 případů). Provedená měření se týkala zemědělských výroby (3 případy), dále chemické výroby (1 případ) a nových ČOV (2 případy). Měření pachových látek měřící technikou Ř ČIŽP nebylo v roce 2005 v rámci působnosti OI Ostrava prováděno. Nedostatky v dodržení pachového čísla byly zjištěny v 1 případě a to na významném zdroji - chovu brojlerů v provozovně Rychvald, Farma Doubrava s.r.o., kde dořešení přechází do roku 2006.
- U složkového úkolu k zabezpečení agendy sběru a dvoustupňové verifikace údajů souhrnné provozní evidence u zvláště velkých a velkých zdrojů znečišťování ovzduší (SPEZZO) bylo postupně ošetřeno v rámci SPE 2004 celkem 337 formulářů u provozů evidovaných v působnosti OOO OI Ostrava. Došlo zde ke skluzům v předávání verifikovaných formulářů SPE na Ř ČIŽP a tím i na ČHMÚ. Jelikož na problémech s verifikací SPE 2004 se významně podílela i nízká kvalita zpracování SPE u provozovatelů, přistoupili jsme k provedení mimořádných kontrol, cíleně zaměřených na vedení provozní evidence u vybraných provozovatelů 8 zdrojů z evidence SPE v rámci OI Ostrava, kteří opakovaně chybně nebo neúplně vyplňovali formuláře. Ve dvou případech bylo přistoupeno k zahájení správního řízení o postihu za zjištěné nedostatky, dořešení přechází do roku 2006.
- U složkového úkolu týkajícího se rozhodování o vymezení stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a o jejich zařazování do příslušných kategorií bylo v působnosti OI Ostrava vymezeno a rozhodnuto o kategorizaci u celkem 12 zdrojů, z toho ve dvou případech se kategorizace týkala malých zdrojů.
- Při plnění složkového úkolu, týkajícího se kontrol činností osob s udělenými autorizacemi MŽP podle § 15 zákona o ochraně ovzduší, byly naplánované 4 systémově zaměřené kontroly vysoce překročeny, vzhledem k aktuálním požadavkům MŽP. Bylo provedeno celkem 24 kontrol a tato dozorová činnost bude zřejmě i do

budoucná růst. Z uvedeného počtu se podstatná část kontrol týkala vybraných a předem oznámených autorizovaných měření emisí i pachů a dále 5 účelově vyžádaných kontrol bylo zaměřeno na výkon činnosti autorizovaných osob k vydávání odborných posudků.

- U složkového úkolu zaměřeného na kontroly dodržování podmínek plánů snižování emisí znečišťujících látek a plánů zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdrojů znečišťování ovzduší byly naplánovány na OOO OI Ostrava kontroly výhradně k vybraným energetickým zdrojům, u kterých byly stanoveny emisní stropy podle NV č. 112/2004 Sb. Jednalo se o 15 kontrol, které byly provedeny v rámci protokolárních kontrol na dotčených zdrojích. Kontroly u zemědělských zdrojů nebyly naplánovány vzhledem ke skluzům v zavádění těchto plánů až v průběhu roku 2005. Zástupce OOO ČIŽP OI Ostrava se zúčastnil v roce 2005 celkem 34 projednávání těchto plánů na KÚ MSK. Nad rámec plánu i zde proběhly celkem 4 cílené kontroly zdrojů zemědělských výrob.
- V rámci tématického složkového úkolu provádět kontroly dodržování povinností provozovatelů spaloven odpadů a u zařízení na spalování odpadu nebo spalování alternativních paliv bylo naplánováno celkem 6 kontrol a realizováno bylo na evidovaných spalovnách PO celkem 8 kontrol, z toho polovina kontrol byla provedena společně s útvarem OOH OI ČIŽP Ostrava. V působnosti OI Ostrava se jedná o následující spalovny PO - zvláště velký zdroj ve SPOVO, s.r.o., Ostrava-Mariánské Hory, dále pak o velké zdroje ve VOP 025 Nový Jičín, s.p. a Spalovnu průmyslových odpadů Válcoven plechu, s.r.o., Frýdek – Místek. Kromě plnění stanovených podmínek ze zákona o ovzduší byla kontrolní činnost zaměřena i na zkušební a ověřovací provoz u spaloven ve VOP i SVPF-M s instalovaným novým zařízením na omezování emisí dioxinů. Rovněž byla provedena kontrola stavu velkého zdroje - spalovny PO v AL INVEST Břidličná, a.s., která je dlouhodobě mimo provoz. Lze konstatovat, že u spaloven nebyly zjištěny nedostatky k vymáhání. Spalování odpadů nebo spalování alternativních paliv není v působnosti OI Ostrava evidováno.
- V oblasti složkového úkolu týkajícího se ochrany ozónové vrstvy Země bylo v rámci dozoru k zacházení s regulovanými látkami (RL) proti plánovanému počtu 36 kontrol realizováno celkem 38 kontrol, z toho jedna kontrola byla provedena v 07/2005 za účasti zástupců z Ř ČIŽP Praha a z MŽP ve firmě SITA MORAVIA a.s., Brno na provozovně v Ostravě. Kontroly byly obsahově zaměřeny v 1 případě k dovozu RL, ve 3 případech ke sběru RL a výrobků které obsahují RL, v 1 případě byla kontrola zaměřena na organizaci provádějící servis halonových instalací a ve 3 případech byly kontroly zaměřeny na povinnosti provozovatelů zařízení s obsahem nad 3 kg RL. Zbývajících 30 kontrol se týkalo servisu se znovuzískáváním RL. Ve 4 případech proběhly kontroly za spoluúčasti s CÚ Mošnov a Karviná. Zjištěné nedostatky při kontrolách se týkaly absencí příslušných povolení MŽP a to ve 3 případech k servisní činnosti se znovuzískáváním RL a v 1 případě ke znovuzískávání RL při recyklaci. Ze 4 vydaných pokut 3 nabyly právní moc v roce 2005. Pravomocná rozhodnutí byla zasílána k vymáhání a vybírání na Ř ČIŽP Praha.

U vydávaných stanovisek ČIŽP podle zákona o ochraně ovzduší pro Krajský úřad MSK došlo proti jiným létům k poklesu a to cca o 25 %. Jednak již došlo k pokrytí požadavků na schvalování příslušných Provozních řádů u vybraných zdrojů, které ze zákona o ochraně ovzduší tuto povinnost mají, jednak zřejmě došlo v roce 2005 k přeskupení investičních činností a u významných zdrojů pak řada inovací probíhá jen v rámci GO, u kterých stavební úřady nevydávají stavební povolení a tudíž se nepožaduje ani vydání příslušných povolení podle zákona o ochraně ovzduší. Z významných staveb projednávaných na OOO ČIŽP

Ostrava v roce 2005 s širším vlivem je např. připravovaná výstavba bioetanolového závodu 600 000 hl/rok v Mošnově, dále např. projednávání technická opatření na spékacích pásech aglomerace 1 ve firmě TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s. Třinec a obdobně na aglomeraci SEVER ve firmě VYSOKÉ PECE Ostrava, a.s. Realizace akcí na aglomeracích by měly zajistit další významné omezování emisí tuhých látek a v nich obsažených těžkých kovů, které jsou aktuálním problémem lokality. Kromě uvedeného probíhaly i odborné konzultace s firmou DIAMO s.p., OZ Sanační práce Ostrava k provedení zkoušek s odpady z lagun v OSTRAMO. U změn palivové základny na významných zdrojích lze uvést schválené zkoušky s použitím přidávání hnědého uhlí pro spalování v černouhelných kotlích v ČEZ, a.s. - EDĚ a na elektrárně ENERGETIKA TŘINEC, a.s. a povolené spalování biomasy na kotlích v Dalkia Česká republika, a.s. – Teplárna Krnov, Karviná-Doly a ČSA Karviná.

Bylo vydáno i celkem 33 stanovisek v rámci posuzování akcí dotovaných ze SFŽP. Je zde zřejmý trvalý pokles zájmu o dotace na plynofikace lokalit, a to z důvodů rostoucích cen ZP. Naopak se v regionu projevuje určitý návrat k využívání méně vhodných paliv na lokálních topeništích, jako jsou uhelné kaly apod.

V průběhu roku 2005 bylo vydáno OOO OI Ostrava celkem 24 pokut, z toho 4 v oblasti nakládání s regulovanými látkami, 11 se týkalo neplnění EL na zdrojích, 4 se týkaly stavu nebo pozdního předkládání vyhodnocení provozní evidence o zdrojích, 1 případ pak provozu středního zdroje bez povolení, 2 případy byly za neplnění uložených opatření, 1 případ se týkal absence povinného měření emisí a 1 případ se týkal neohlášení závažné poruchy spojené s výpadkem odlučovacích zařízení na teplárně v Mittal Steel Ostrava, a.s. a byl řešen složkovou kontrolou v rámci vydaného povolení podle zákona o IPPC. Z toho počtu v roce 2005 nabylo právní moc celkem 16 rozhodnutí. Další rozhodnutí, vydané v roce 2004, rovněž nabylo právní moc v roce 2005. Celková částka pravomocných pokut v roce 2005 je 582 500,- Kč. Odvolacím orgánem byly zrušeny a vráceny na OI Ostrava k novému projednání celkem 3 rozhodnutí a OOO OI ČIŽP Ostrava vydala zde ještě v roce 2005 nové pokuty. Kromě uvedeného byla v roce 2005 zahájena správní řízení i u dalších 6 zjištěných nedostatků, tato přecházejí k vydání rozhodnutí do roku 2006.

Kromě již uvedených aktivit bylo v roce 2005 OOO OI Ostrava vydáno celkem 6 opatření k zabezpečení plnění emisních limitů a byl vydán souhlas ČIŽP ke spalování HU spolu s ČU v EDĚ.

Oddělení ochrany vod

Provedené kontroly

Přehled všech plánovaných, neplánovaných, provedených i neprovedených kontrol byl zpracován v příložených tabulkách. Celkem bylo za rok 2005 inspektory OOV provedeno 422 kontrol, z toho 181 podle původního celoročního plánu (+ 4 další kontroly IPPC podle zák. č. 76/2002 Sb.) a dále 241 neplánovaných. Podněty pro uskutečnění neplánovaných kontrol vzešly mj. ze stížností a podnětů občanů, právních subjektů a jiných orgánů státní správy, občanských sdružení, ale i z vlastní činnosti oddělení, jmenovitě především ze šetření poplatkové agendy, prováděných rozborů a neplánovaných zjištění. Cílem oddělení bylo provádění neplánovaných kontrol operativně a bez odkladu ihned po zjištění důvodů pro kontrolu. Nutno konstatovat, že počet těchto podnětů není možné ze strany oddělení ovlivnit a v některých časových úsecích jejich počet hraničil s kapacitními možnostmi oddělení.

V roce 2005 bylo oddělením ochrany vod vydáno 57 rozhodnutí o pokutě (dosud 46 nabylo právní moci + 1 z roku 2004), 3 rozhodnutí o opatření k nápravě (všechna v právní moci) a

295 rozhodnutí k poplatkové agendě za vypouštění odpadních vod, respektive 403 za odběry podzemních vod.

Havárie (běžné krátkodobé havárie na vodách)

Počet zaevidovaných „krátkodobých“ havárií v roce 2005 činí 38 (v roce 2004 31, v roce 2003 64). Uvedená čísla jsou vzhledem ke statistické nedostatečnosti souborů praktický stejná (vyšší počet v roce 2003 byl způsoben především haváriemi typu úhyn ryb v důsledku sucha).

Pokud se dá hovořit o trendu, pak setrvávajícím jevem je narůstající podíl havárií způsobených dopravní nehodou (v roce 2005 14 případů). Setrvávající je vysoký podíl havárií způsobených ropnými látkami (v roce 2005 18 případů). Ani v jednom případě nedošlo v roce 2005 k ohrožení zdroje pitné vody. Inspekce se na řešení havárií podílela v 5 případech (při telefonické konzultaci každé havárie byl vodoprávní úřad popřípadě i správce uceleného povodí dotazován, zda požaduje příjezd inspekce na místo havárie). Řízení o pokutě je vedeno vodoprávními úřady v 5 případech, inspekce v souvislosti s havárií vodoprávní řízení nevede.

Vzhledem k tomu, že některé havárie jsou inspekci ze strany vodoprávních úřadů oznámeny až v rámci zahájeného řízení o pokutě, není vyloučeno, že konečný počet havárií v roce 2005 bude o něco vyšší.

Na OI Ostrava je vedena dvojí evidence. Byla zavedena elektronická kniha tzv. mimořádných událostí na životním prostředí (jedná se o strukturovanou listovou tabulku údajů ve formátu EXCEL). Po posouzení a rozhodnutí, že se jedná o událost naplňující znaky dle příslušné definice havárie v zákoně o vodách, je události přiřazeno číslo havárie a je po skončení kvartálu zanesena do databáze běžných havárií dodané ředitelstvím inspekce. Počet mimořádných událostí je cca 3 krát větší než počet tzv. běžných havárií. Kniha mimořádných událostí obsahuje mimo jiné záznam činnosti inspekce, souřadnice a podrobné mapové podklady místa, stažené z internetu.

Významné případy

SEZ – VELAMOS

V červnu 2005 byly sanační práce na zájmové lokalitě zcela zastaveny z důvodu neprodloužení doby překlenovacího sanačního čerpání ze strany FNM ČR, a to i přesto, že výsledky sledování koncentrace chlorovaných uhlovodíků v Rožmitálském potoce v profilu Rykrтка v roce 2003, 2004 i 2005 jednoznačně dokládají, že vlivem infiltrace znečištění dochází k nepřipustnému ovlivnění vodního toku. V případě PCE byl v tomto profilu překročen limit dle NV č.61/2003 Sb. cca trojnásobně. Zhoršování úrovně znečištění podzemních vod vlivem přerušení prací bylo prokázáno i rozborů vzorků, které zadala ČIŽP nezávislé laboratoři v prosinci 2005. Úspěšná sanace na lokalitě je mimo jiné podmíněna identifikací a eliminací převážné části sekundárních zdrojů znečištění. V daném případě je zřejmé, že v areálu podniku stále přetrvávají skrytá ohniska, která jsou příčinou trvale vysokého znečištění podzemní vody. V současné době je vedeno správní řízení ve věci uložení přechodných opatření do doby obnovení sanačních prací na lokalitě.

SEZ Karolina

K 1.12.2005 byly ukončeny technické sanační práce. Závěrečná zpráva týkající se sanace zemin byla zpracována a předána k připomínkám. V současné době probíhá vzorkování podzemní vody v rámci průkazu splnění sanačních limitů pro podzemní vody. Předpoklad ukončení v 05/06, po té bude zahájen 5-ti letý postsanační monitoring. ČIŽP OI Ostrava provádí kontrolní činnost pro vypracování protokolu o ukončení sanace.

Kappa Žimrovice (Kappa Packaging Czech, s.r.o.)

Dlouhodobě zcela nevyhovující výsledky v čištění odpadních vod v papírnách Žimrovice, související s navyšováním výroby, s nedostatky v připojené obecní kanalizaci (balastní vody) a především v technicky neodpovídajícím vybavení aerobní čistírny (kapacita, aerátory, předčištění, řazení nádrží, absence anaerobního čištění) nevyřešila v minulosti ani pokuta 250 000,-Kč. Soustavným tlakem inspekce, opakovaným jednáním s vedením firmy a pokutou 1 250 000,- Kč se podařilo subjekt přimět k významnějším změnám a od uložení pokuty splňují vypouštěné odpadní vody požadavky rozhodnutí (převzorkováno kontrolní laboratoří).

ČOV Kunín, jednalo se o nedostatečnou péči a obsluhu obecních ČOV typu BIOCLERE. Po kontrole inspekce došlo k nápravě v tom smyslu, že obec zajistila expertní posouzení a realizaci úprav ČOV.

Mezi pozoruhodné případy lze řadit:

Nehoda autocisterny v Hradci nad Moravicí převážející horký dehet (č.12). K nehodě došlo dne 13.6.2005 v cca 8:00. Vzhledem k teplotě dehtu (cca 300°C) a k možnosti roztržení cisterny bylo ohrožení povrchových vod mimořádné (horký dehet by prakticky nebylo možné v toku zastavit).

Znečištění toku Bystrý v Třinci - Gutech únikem kejdy ze zásobníku při vydatných srážkách (č.20) dne 16.7.2005. K úniku došlo i při srážkách 3.8.2005. Vodoprávní úřad neshledal porušení vodního zákona. U příslušného subjektu provede inspekce v roce 2006 kontrolu nakládání se závadnými látkami.

Rozsáhlé znečištění toku Olše organickými látkami (č.37) ze dne 5.12.2005. Koncentrace škodlivin byly naštěstí relativně nízké. Původcem byla Polská republika, havárie nebyla České republice včas ohlášena, polská inspekce byla ostravským inspektorátem požádána o vyšetření ohlašovacích povinností a informací, bez odpovědi. Současně byly diskutovány kroky vedoucí k paralelnímu postupu informací prostřednictvím krizových center řízení v Ostravě a v Katowicích.

Únik kyseliny sírové při stáčení z železniční cisterny (č.38). Dne 16.12.2005 došlo k úniku většiny náplně cisterny. Při poruše čerpání nebylo možné únik zastavit a po naplnění kapacity zachytné jímky kyselina unikla do podnikové kanalizace. Účinnými opatřeními původce se podařilo uchránit recipient – řeku Ostravici. Případ se dosud šetří.

Oddělení odpadového hospodářství

Provedené kontroly

Specifické úkoly pro rok 2005 byly zvoleny s ohledem na charakter regionu a závažná zjištění z kontrol roku 2004, a to specifický úkol č. 1 - Koksárenský průmysl a specifický úkol č. 2- Rekultivační stavby.

Všechny plánované kontroly byly provedeny, a to v souladu s plánem činnosti na rok 2005. V případě kontrol, které nebylo možné provést (podrobně rozvedeno u jednotlivých složkových úkolů), došlo k jejich náhradě za jiné subjekty. Zároveň u kontrol sl. úkolů větších subjektů byla tato kontrola spojena s kontrolou sl. úkolu č. 12 PCB zařízení (více sl. ú. 12).

V rámci IPPC byly provedeny společné kontroly s technickými odděleními u 4 subjektů.

Priority

Hrušovská chemická společnost spol. s r.o. – skládka S-NO v Ostravě-Hrušov

HCHS je provozována na základě rozhodnutí KÚ MSK k provozování zařízení k odstraňování a využívání odpadů a s jeho provozním řádem pro zařízení „Skládka nebezpečných odpadů S-NO v Ostravě- Hrušově. Tato skládka NO jako jediná v MSK nemá integrované povolení, neboť se počítá s jejím ukončením do 31.1.2007. Na skládce byl zjištěn v roce 2005 havarijní stav. Šetření probíhá koordinovaně s OOV. Jedná se o drobné průsaky skrz obvodové zdivo na SV straně skládky, vyjetí části zdiva, podkladová tkanina tvoří v místě vyjetí zdiva kapsu naplněnou tekutým obsahem skládky.

Tento stav byl klasifikován jako porušení § 39 zákona č. 254/2001 Sb. (zákona o vodách) a s provozovatelem bude zahájeno správní řízení. Případná nápravná opatření budou projednávána s dotčenými orgány státní správy. Uvedená skládka bude i nadále monitorována.

HBSS-slужby, s r.o. (dále jen firma)

Firma provozuje zařízení „Areál na úpravu, odstraňování a využití odpadů – Povrchová skládka TPO a TKO Horní Benešov“. Zařízení je provozováno na základě Integrovaného povolení dle §13 odst. 3 zákona 76/2002 Sb. vydaného Krajským úřadem MSK. Skládka je tvořena 3 tělesy. I. těleso je v současné době rekultivováno, II. těleso je využíváno jako skládka S-NO, těleso III je využíváno jako jednodruhový sklad, ve kterém je skladován nebezpečný odpad kat. č. 100213. V současné době požádal provozovatel o změnu integrovaného povolení, které ještě není schváleno. Při kontrolách nebylo zjištěno porušení zákona ani podmínky, které jsou dané integrovaným povolením.

SPOVO, s.r.o. (firma)

Firma provozuje zařízení „Spalovna průmyslových odpadů 10kt/rok“ na základě vydaného integrovaného povolení již od roku 2004. V roce 2005 požádala firma o změnu týkající se navýšení kapacity z 1500kg/h na 1950 kg/h. Změna integrovaného povolení byla vydána v prosinci roku 2005 a právní moci nabylo toto rozhodnutí v lednu 2006. Kontroly, které proběhly v roce 2005, byly ve spolupráci s OOV. Byly zaměřeny na prokazování kvality přijímaných nebezpečných odpadů, dále na evidenci při přepravě nebezpečných odpadů do spalovny včetně kontroly správnosti a úplnosti vyplnění evidenčních listů a v neposlední řadě dodržování zákona při shromažďování přijímaných odpadů. Kontrolami nebylo zjištěno porušení zákona o odpadech.

Mittal Steel Ostrava a.s.

Firma nemá vydané jedno integrované povolení pro celou akciovou společnost, ale má vydáno 6 integrovaných povolení pro jednotlivé závody a to:

závod 3 – servis (slévárna železných kovů a zařízení na odstraňování odpadů)

závod 14 – válcovny (válcovny za tepla)

závod 10 – koksovna

závod 4 – energetika

závod 13 – ocelárna

závod VJ - minihut pásová

V rámci plánovaného specifického úkolu byla koksovna kontrolována z hlediska zákona o odpadech a dle zákona o CHLaP.

Z hlediska zákona o CHLaP byla kontrola zaměřena na klasifikaci nebezpečných látek a přípravků a z toho plynoucí zpracování bezpečnostních listů popř. značení obalů.

Z hlediska zákona o odpadech byla kontrola zaměřena na nakládání s odpady, které vznikají v technologickém procesu koksovny popř. v čistírně odpadních fenolčpavkových vod z chemické části provozu. Nebyly zjištěny vážné nedostatky. Součástí koksovny je i skládka dehtů, která byla uzavřena v roce 1999. Tato skládka bude sanována v rámci SEZu.

Na ocelárně a minihuti byly provedeny kontroly IPPC.

Významná zjištění

SL 1. – Kontrola dodržování zákona č. 120/2002 Sb.

ČIŽP provedla dle plánu činnosti prověrku vybraného dovozce biocidních přípravků. V rámci kontroly bylo zjištěno porušení zákona, které však bylo řešeno mimo správní řízení, v souladu se zákonem.

SL 2. – Kontrola CHLaP určených k prodeji spotřebiteli

Byly provedeny kontroly u 13 subjektů. Porušení zákona č. 356/2003 Sb. bylo zjištěno u 3 subjektů, s nimiž bylo zahájeno správní řízení o uložení pokuty. Nejčastější porušení zákona bylo ze strany ČIŽP zjištěno v nedostatečném provedení bezpečnostních listů, chybějícím označení na obalech CHLaP. V rámci kontroly u společnosti TRANSIMPO a.s. bylo zjištěno specifikum a to, že firma dovážela do České republiky přípravek „osvěžovač vzduchu“. Tento přípravek obsahoval isobutylnitrit. V roce 2005 byl v Evropské unii klasifikován isobutylnitrit jako karc. kat. 2, avšak v naší legislativě byl pouze klasifikován jako zdraví škodlivý, tzn. že mohl být distribuován i pro spotřebitele. Vzhledem k tomu, že ČIŽP měla pochybnosti o tom, zda se jedná o léčivo či nikoliv, zaslala ČIŽP podnět na SÚKL, který celou záležitost prošetřil a vrátil ČIŽP (nejedná se o léčivo) jako kompetentnímu orgánu. Vzhledem k tomu, že kontrolovaný subjekt při kontrolách neplnil ustanovení zákona, bylo s kontrolovaným subjektem zahájeno správní řízení o pokutě.

V této souvislosti poukazujeme na § 38 zákona, neboť není jasný právní výklad o stažení výrobku z trhu.

SL 3. – Kontrola CHLaP

Byly provedeny kontroly u 11 subjektů. Porušení zákona č. 356/2003 Sb., bylo zjištěno u 4 subjektů, s nimiž bylo zahájeno správní řízení o uložení pokuty. Nejčastější porušení zákona bylo ze strany ČIŽP zjištěno v nedostatečném provedení bezpečnostních listů, chybějícím označení na obalech CHLaP.

SL 4. – Kontrola vybraných nemocnic

V průběhu roku 2005 probíhaly kontroly nemocnic v souladu s plánem činnosti, tedy 4. Z tohoto počtu byla u 3 subjektů zahájena správní řízení o uložení pokuty (subjekty nereagovaly na novelu Katalogu odpadů a úpravu režimu ostrých předmětů – Karvinská hornická nemocnice, a.s., Nemocnice s poliklinikou Havířov; Nemocnice Podlesí a.s. nevedla evidenci ELNO). Za porušení zákona o odpadech byly uloženy pokuty: Nemocnice Podlesí a.s. 10 000,- Kč, Vzhledem k problematice specifického odpadu (infekční odpad, ostré předměty - použité jehly) byly provedeny kontroly u dalších subjektů, a to v návaznosti na tok tohoto odpadu od původce ke konečnému příjemci odpadů k odstranění – u oprávněných osob (sběr a výkup odpadů) Marius Pedersen a.s., Zdeněk MECA s.r.o., které provozují zařízení dle § 14 odst. 1 v souladu se zákonem o odpadech. Porušení zákona bylo zjištěno u fy Marius Pedersen a.s. (nepravdivé informace v hlášení za rok 2004), s níž bude zahájeno správní řízení.

SL 5. – Obaly

V roce 2005 bylo provedeno celkem 8 kontrol podle zák. č. 477/2001 Sb., o obalech a to u firem: Těšínská slévárna, a.s. - v konkursu, KADLEC, spol. s r.o., Ing. Josef Kursá – REALITA consulting, KERAVIT, spol. s r.o., AUMUS s.r.o., Ing. Petr Santarius – Santi Produkts, MIKRA METAL s. r. o., REVMONT a.s.

Dvě kontroly byl provedeny na základě požadavku ČIŽP ředitství, podnětu ke kontrolám - část 1 z 6.12.2004 a to u firem Těšínská slévárna, a.s. - v konkursu a Ing. Josef Kursá – REALITA consulting. Dvě kontroly u firem Ing. Petr Santarius – Santi Produkts a AUMUS s.r.o., byly provedeny na základě výzvy ke kontrole z Celního úřadu Karviná.

S firmami KADLEC, spol. s r.o. a MIKRA METAL s. r. o. bylo zahájeno správní řízení o pokutě. Dvě pokuty nabyly v roce 2005 právní moci a to pokuty uloženy firmám KADLEC, spol. s r.o. (po odvolání 20.000,- Kč) a FORMED, spol. s r.o. (20.000,- Kč). Pokuta firmě MIKRA METAL s. r. o., ve výši 40.000,- Kč je dosud v odvolacím řízení, tedy ještě nenabyla právní moci.

SL 6. – Skládky

ČIŽP provedla dle plánu činnosti kontroly skládek nebezpečných odpadů (dále jen skládky S-NO). V rámci těchto kontrol byla provedena šetření u všech provozovatelů skládek S-NO, bylo provedeno zaměření skládek pomocí GPS přístroje a zakreslení polohy skládek do poskytnutých map. Údaje o skládkách byly doplněny do elektronické tabulky a zaslány e-mailem na Ř-ČIŽP. Při místních šetřeních nebyly shledány závažné nedostatky, pouze drobné nesrovnalosti při vedení evidencí odpadů ukládaných na skládky a v jednom případě (TALPA RPF s.r.o. – skládka Dolní Benešov) bylo ve věci vedení finanční rezervy zjištěno, že na účet vedený v rámci vytváření rekultivační rezervy byla v roce 2003 uplatněna exekuce ze strany Finančního úřadu Ostrava, nicméně stav finančních prostředků na účtu k datu kontroly již odpovídal stavu, který na účtu měl být. Závažná porušení zákona o odpadech nebyla zjištěna.

Jako problém do budoucna vidíme skutečnost, že vesměs veškeré provozované skládky S-NO jsou provozovány na základě integrovaných povolení dle zákona č. 76/2002 Sb. O integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů a v souvislosti účinností vyhlášky č. 294/2005 Sb. (dále jen vyhláška) je třeba provést změny těchto integrovaných povolení za účelem aplikace výše uvedené vyhlášky, což je dle praktických zkušeností časově náročný proces a proto může při kontrolách v roce 2006 dojít k situacím, že skládky budou provozovány v souladu s platnými předpisy, ale jejich provozní řády nebudou odpovídat požadavkům vyhlášky.

Dále v rámci tohoto úkolu byla dokončena kontrola skládek ostatního a inertního odpadu dle požadavků slož. úkolu č.8 z roku 2004 - Prověrka skládek, jejich technického stavu se zvláštním zřetelem na kapacitní rezervu skládek. Jednalo se o kontrolu 10 provozovatelů skládek S-IO, S-OO. Při kontrolách bylo u dvou provozovatelů zjištěno porušení § 14 odst.1 zákona o odpadech, za což byly uloženy pokuty ve celkové výši 30 000 ,- Kč.

SL 7. – Přeshraniční pohyb odpadů

V rámci plánované činnosti OOH bylo naplánováno celkem 6 kontrol přeshraniční přepravy odpadů. Všechny plánované kontroly byly provedeny v řádném termínu dle plánu činnosti. Požadavek ze strany CÚ na oblastní inspektorát na prověrku jakéhokoliv subjektu nebyl podán. Za rok 2005 byla pouze jedna telefonická konzultace s CÚ Střelná – vybavení vozidla doklady podle § 14 odstavec 1 zákona o odpadech (jednalo se o ojeté pneumatiky).

SL 8. – Autovrakoviště

Kontroly autovrakovišť probíhaly v souladu s plánem činnosti. Dále probíhala šetření podnětů na provozování autovrakovišť, která nejsou autovrakovišti ve smyslu zákona o odpadech.

Nedostatky, skutečnosti zjištěné při kontrolách objektů, zařízení souvisejících s provozováním silničních motorových vozidel (vrakoviště, bazar, servis, opravna) provedených v průběhu roku 2005, jsou zejména tyto:

konstatování, že vozidla nacházející se v objektu (pojízdná i nepojízdná) jsou i nadále určena k provozu na pozemních komunikacích a to jejich prodejem ve stavu, jak byla vykoupena nebo po provedení opravy, servisu (vozidla zpravidla mají technické průkazy, nejsou vyřazena z evidence vozidel, ale mají SPZ uloženy v depozitu dopravních inspektorátů);

skladované náhradní díly pocházejí z období před nabytím účinnosti zákona o odpadech, které byly získány výkupem od zákazníků nebo demontáží nepojízdných, již vyřazených vozidel; provádění sběru nebo výkupu autovraků i po ukončení platnosti souhlasu KÚ MSK dle § 14 odst.1 zákona, k provozování zařízení;

výkup autovraků (2 ks nákladní vozidla, 2 ks návěs) na náhradní díly pro provoz vlastních motorových vozidel používaných k podnikatelským účelům a to na základě souhlasu dle § 14 odst.1 zákona (sběrna odpadů) avšak bez oprávnění k výkupu kat.č. 0160104 a 160106 – autovrak.

SL 9. – Kontrola spaloven

V roce 2005 bylo provedeno 6 kontrol v souladu s plánem činnosti, a to u spaloven: Spalovna průmyslových odpadů Válcoven plechu, s. r. o., Frýdek – Místek, Vojenský opravárenský podnik 025 Nový Jičín, státní podnik, Šenov u Nového Jičína (2 kontroly) a SPOVO, s.r.o., Ostrava – Mariánské Hory (3 kontroly). Kontroly dvou spaloven byly provedeny ve spolupráci s odd. ochrany ovzduší.

U kontrolovaných subjektů nebylo zjištěno porušení povinností zákona o odpadech.

SL 10. – Kontrola výroby a dovozů baterií a akumulátorů z hlediska obsahu Hg

Kontrola plnění ustanovení § 31 odst. 5 zákona o odpadech je prováděna souběžně s kontrolou § 38, nebylo zjištěno porušení zákona o odpadech (viz. níže).

SL 11. – Kontroly ZOV

V roce 2005 bylo provedeno 22 kontrol podle §38 zák. o odpadech, které byly provedeny dle plánu činnosti a dle metodického pokynu k prověrce o zpětném odběru některých výrobků pro rok 2005 a podle seznamu firem uvedeném v dopise čj. 90/OH/11828/04/Mt z 18.10.2004 z řed. ČIŽP – OOH. Ředitelství ČIŽP byly průběžně zasílány výsledky z kontrol, prověřkové listy a závěrečná zpráva za rok 2005. Tyto byly zaslány i v elektronické podobě.

Třem podnikatelským subjektům byly uloženy pokuty podle §66 odst. 3 písm. f) zákona o odpadech, a to právníkům osobám NOSRETI a.s. (právní moc 9.9.2005), OFO – CZ, a.s. (PM 10.9.2005) a fyzické osobě oprávněné k podnikání Mgr. Tomáš Velart – CHEPRER (PM 24.6.2005), v celkové výši 50.000,- Kč.

SL 12. - Prověrka vlastníků zařízení s obsahem PCB a jejich evidence

Kontroly byly provedeny u 8 subjektů dle plánu činnosti a nad rámec činnosti u všech kontrolovaných nemocnic (4 subjekty) a dalších významných subjektů (celkem 4). Při kontrolách nebylo zjištěno porušení ustanovení při nakládání s PCB, odpady PCB a zařízeními obsahujícími PCB. Byly řešeny drobné nedostatky v evidenci, které jsou subjekty povinny zasílat na MŽP.

SL 13. – Kontrola sběren odpadů

Nově byl tento složkový úkol zařazen jako náhrada za zrušený sl.úkol č.9 Elektrošrot.

V průběhu 2.pololetí 2005 provedla ČIŽP ve spolupráci s Českou obchodní inspekcí (ČOI) a Policií ČR kontroly ve 14 zařízeních ke sběru nebo výkupu odpadů a to v regionu Ostrava a

Karviná. Předmětem těchto kontrol bylo zejména prověřit, zda provozovatelé zařízení ke sběru a výkupu odpadů v souladu s ustanovením § 18 odst.3 zákona o odpadech vedou evidenci osob, od kterých odpad odebírají nebo vykupují. V rámci těchto kontrol byla ČIŽP provedena kontrola plnění i dalších ustanovení zákona o odpadech. Dílčí nedostatky byly zjištěny mj. také v provozních řádech sběren odpadů.

Při těchto kontrolách bylo zjištěno porušení ustanovení zákona o odpadech:

§ 14 odst.1 - provozování zařízení ke sběru nebo výkupu bez souhlasu příslušného KÚ

§ 18 odst.1 e) - provozování zařízení ke sběru nebo výkupu v rozporu s provozním řádem

§ 18 odst.1 j) - nevedení průběžné evidence o odpadech a způsobech nakládání s nimi

§ 18 odst. 3 - nevyžádání průkazu totožnosti při odběru nebo výkupu odpadů

SP 1. - Koksárenský průmysl

V rámci plánované činnosti OOH byly naplánovány celkem 3 kontroly koksárenských provozů. Všechny plánované kontroly byly provedeny v řádném termínu. V rámci šetření nebylo zjištěno porušení zákona o odpadech.

SP 2. Rekultivační stavby

V rámci tohoto spec.úkolů bylo naplánováno celkem 7 kontrol rekultivačních staveb. Všechny plánované kontroly byly provedeny v řádném termínu. Bylo vydáno rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 100 000,- (Odval Hrabůvka VÍTKOVICE Doprava a.s.) za porušení §19 odstavec 1 písmeno c) zákona o odpadech (zařízení k využívání odpadů bylo provozováno v rozporu s jeho schváleným provozním řádem a to tím způsobem, že pro přijímané odpady nebyly před jeho předáním a následným uložením do zařízení ověřeny podrobné kvalitativní charakteristiky odpadu, tak jak jsou uvedeny v provozním řádu)

Na základě podaných stížností přímo na rekultivační stavby byly provedeny navíc kontroly čtyř rekultivačních staveb. Z těchto 4 kontrol byly vydány v roce 2005 - 3 pokuty v celkové výši 220 000,- Kč (Karel Baran - Neplachovice, Radomír Pomp - Otice, Investing servis s.r.o. - Ostrava), a to rovněž za porušení §19 odstavec 1 písmeno c) zákona o odpadech - zařízení k využívání odpadů byla provozována v rozporu s jejich schválenými provozními řády.

VSL – Kontroly IPPC

V průběhu roku 2005 proběhly 4 kontroly IPPC dle plánu činnosti. Z pohledu zákona o odpadech nedošlo k jeho porušení v rámci kontroly IPPC.

Rovněž kontrola provedená ve spolupráci s oddělením ochrany ovzduší u spalovny SPOVO s.r.o. Ostrava byla bez porušení zákona o odpadech.

Oddělení ochrany přírody

Priority kontrolní činnosti

Část prioritních případů byla ukončena pravomocným rozhodnutím. Dvě rozhodnutí byla vrácena k novému projednání. K nejvýznamnějším případům zařazených mezi priority patří bezpochyby nelegální vybírání mláďat dravců a sov a obchod s nimi. Vyšetřování PČR bylo zahájeno na základě podnětu OOP a OOP se aktivně podílelo na domovních prohlídkách; jedna pokuta byla vydána, běží dvě jiná řízení o uložení pokuty a další činy jsou ve stádiu šetření (některé činy jsou posuzovány jako trestné a pachatelům bylo sděleno obvinění); při domovních prohlídkách bylo odebráno 158 exemplářů 23 druhů nelegálně držených ptáků (mimo akce s PČR bylo odebráno nebo zabaveno dalších 45 exemplářů 11 druhů nelegálně držených živočichů).

Plnění plánu činnosti

Složkový úkol Kontrola dodržování základních ochranných podmínek a podmínek výjimek v maloplošných ZCHÚ zaměřená především na výkon práva rybářství a myslivosti, se zvláštním důrazem na ZCHÚ s vodními plochami (rybníky)

Porušení zákona bylo zjištěno jen u PR Hvozdnice. Porušení zákona spočívalo ve vysazování nepůvodních druhů živočichů (amur bílý, tolstolobik bílý) a intenzivním chovu ryb. Agentura ochrany přírody a krajiny byla požádána o vypracování posudku, po jeho obdržení bude zvážen další postup, pp. bude uložena sankce a opatření k nápravě.

Složkový úkol Kontrola dodržování zákazu komerčního využívání dravců a sov z přílohy A Nařízení komise č. 1497, zaměřená na kontrolu exhibic dravců na hradech a zámcích

Kontrolami bylo zjištěno porušení zákona u 2 osob vystavováním exemplářů bez výjimky ze zákazů obchodních činností a držením ptáků bez rozhodnutí o stanovení odchylného postupu dle § 5b zákona č. 114/1992 Sb. V jednom případě již byla uložena sankce, druhý případ je v řešení.

Složkový úkol Kontrola ochrany letounů v souvislosti se sanací starých důlních děl a opravami historických budov – dodržování podmínek vydaných výjimek ze ZCHD (II. etapa)

12 z 39 kontrolovaných důlních děl mělo zajištěno vstupy. Až na jediné důlní dílo, které bylo zajištěno bedněním, bylo zajištění realizováno mříží. U 9 z důlních děl zajištěných mříží neodpovídala velikost ok mříže velikosti uvedené v Metodické příručce pro praktickou ochranu netopýrů (AOPK 2004), případně jednotlivým stanoviskům AOPK vydaným pro konkrétní důlní dílo. U jednoho důlního díla byl vlet letounů bedněním prakticky znemožněn. OOP požádá AOPK o vyjádření, zda realizovaná zajištění omezují existenci letounů v důlních dílech a poté, v případě, že je důlní dílo stanovištěm ZCHD letounů, zahájí řízení o uložení sankce a opatření k nápravě.

Vícesložkový úkol Kontrola dodržování ust. § 31 zákona č. 114/1992 Sb. v NPR, zejména z hlediska provádění zásahů proti škůdcům bez vydaného souhlasu org. ochr. přírody (II. etapa)

V rámci úkolu byly v 2. a 3. kvartálu spolu s OOL zkontrolovány 4 vytipované NPR (Pulčín – Hradisko, Kněhyně – Čertův mlýn, Mazák, Mionší). Kontroly neprokázaly porušování § 29 zákona č. 114/1992 Sb. (zákl. ochranné podmínky NPR) ani § 26 zákona č. 114/1992 Sb. (zákl. ochranné podmínky CHKO). Veškeré zásahy v porostu jsou prováděny v souladu s plánem péče a v porostech jsou ponechávány odumřelé stromy neatraktivní pro kůrovce.

Specifický úkol Kontrola plnění rozhodnutí o uložení nápravných opatření podle § 86 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. (MULTIP STAV, spol. s r.o.)

Náhradní opatření k nápravě bylo provedeno v souladu s rozhodnutím, ale vlivem počasí došlo k jeho částečné destrukci, čímž opatření nesplňuje požadavky ochrany přírody. Probíhají jednání o dalších úpravách.

Kontrola provádění posklizňového monitoringu polních pokusů s GMO řepkou, provedených v roce 2000/2001 dle zákona č. 153/2000 Sb.

Nebylo zjištěno porušení zákona, na pokusných polích nebyly nalezeny transgenní rostlinky řepky.

Vlastníci nebo nájemci pozemků přiléhajících VT Hrabinka, Český Těšín

Bylo zjištěno opevňování břehů vodního toku majiteli pozemků, toto porušení zákon již řeší správce vodního toku Povodí Odry, s.p., ve spolupráci s odborem životního prostředí Městského úřadu Český Těšín.

Specifický úkol Prosazování dodržování zákona o ochraně přírody a krajiny při výkonu státní správy obecních úřadů, zejména při povolování kácení dřevin a vyřizování oznámení kácení dřevin (zejména podaných správci vodních toků), registrace VKP, vyhlášení památných stromů

U všech kontrolovaných orgánů ochrany přírody bylo zjištěno porušení zákona při vydávání povolení ke kácení, závazných stanovisek k zásahu do VKP a souhlasů k činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz.

Nejčastější pochybení spočívaly v nedostatečném vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, nedostatečném zhodnocení zásahu do VKP, povolování kácení dřevin o obvodu kmene do 80 cm na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, povolení ořezu dřevin rozhodnutím, nekonkrétním ukládání náhradní výsadby, neinformování občanských sdružení o zahájení správního řízení, stanovení lhůty k uplatnění námitek pod sankcí nepřihlídnutí k opožděně podaným námitkám, přijímání žádostí o povolení kácení bez daných náležitostí, neseznámení účastníků řízení s podklady rozhodnutí atd.

Specifický úkol Kontrola opatření k nápravě uloženého inspekci obci Štáblovice

Obec Štáblovice uložené opatření k nápravě splnila a nebylo tedy zjištěno porušení zákona.

Specifický úkol Prosazování dodržování zákona u obchodníků s exempláři a chovateli exemplářů druhů chráněných mezinárodními úmluvami

Kontrolami byly zjištěny nedostatky ve značení exemplářů u 3 osob, ve dvou případech se jednalo o značení papoušků dělenými kroužky, které dle inspekce nesplňují podmínku nezaměnitelnosti a v jednom případě o neodpovídající značení želv fotografiemi plastrů. Ve všech případech bylo vymoženo označení exemplářů v souladu se zákonem. V případě označení želv byla uložena sankce, zbývající dva případy jsou v řešení.

V rámci úkolu proběhlo také několik kontrol burzy plazů AQUA – TERRA Ostrava. Při každé kontrole bylo zjištěno porušení zákona týkající se především neplnění § 23 zákona č. 100/2004 Sb. o registraci exemplářů a v jednom případě bylo také zjištěno nabízení k prodeji zvláště chráněného druhu živočicha (*Natrix tessellata*), tento exemplář byl na místě odebrán. Za všechna porušení zákona byly uloženy sankce.

Specifický úkol Prosazování dodržování zákona č. 114/1992 Sb. v maloplošných ZCHÚ, konkrétně základních a bližších ochranných podmínek

Byly zjištěny nedostatky ve značení MZCHÚ - podán podnět Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje (PR Hvozdnice).

V případě PP Sedlnické sněženky bylo zjištěno porušování základních a bližších podmínek při hospodaření na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob v zastavěném území obce. OOP nevedlo s osobami vlastníci předmětné pozemky řízení, jelikož celá situace vznikla dlouhodobou nečinností ve věci ze strany příslušných orgánů ochrany přírody (špatný vyhlášovacím akt, PP v terénu nedostatečně vyznačena), tudíž by případná řízení působila proti smyslu zákona. KÚMSK v současnosti připravuje přehlášení PP mimo zastavěné území obce.

Specifický úkol Prosazování dodržování zákona u obchodníků s exempláři a chovatelů exemplářů druhů chráněných mezinárodními úmluvami (prověření nelegálního dovozu *T.s. elegans*)

Úkol byl zařazen do plánu činnosti na žádost ČIŽP ředitelství. Kontroly prodejen v oblasti působení OI Ostrava neprokázaly, že by bylo oblastí působnosti OOP OI Ostrava obchodováno s exempláři získanými po květnu 2005.

Specifický úkol Prosazování dodržování zákona o ochraně přírody a krajiny u provozovatelů malých vodních elektráren

Při kontrolách byl kladen hlavní důraz na dodržování minimálního zůstatkového průtoku. Nedodržování minimálního zůstatkového průtoku bylo zjištěno pouze u jediné MVE (Frýdlant n.O. – Nová Ves), jelikož však dle vyjádření fundovaného ichtyologa doc. Bohumíra Lojkáska a také ČRS nemají tyto průtoky v daném případě vliv na rybí populaci v toku (tedy i na ryby ZCHD), nelze prokázat, že by došlo k porušení zákona č. 114/1992. Tato MVE bude nadále sledována (dle nového povolení k nakládání s vodami má být MZP větší, provozovatel se odvolal ke Krajskému úřadu).

V rámci kontrol bylo zjištěno nedodržování platného rozhodnutí o nakládání s vodami (MVE Frýdlant – Pržno; chybí vodočetné latě), inspekce podala podnět místně příslušnému vodoprávnímu orgánu (MěÚ Frýdlant). V manipulačním řádu v jedné z kontrolovaných MVE (Studénka) byl schválen 9 x nižší MZP než tomu bylo v případě předchozího MZP vydaného pro tuto MVE. Inspekce požádala o vysvětlení vodoprávní úřad (Bílovec), který dosud neodpověděl. Pakliže nebudeme vysvětlení vodoprávního úřadu považovat za dostatečné, zváží OOP další kroky (návrh. na přezkum rozhodnutí atd.).

Mimo plán zkontrolovány 3 další MVE (podnět ČRS VÚS SMS).

Specifický úkol Prosazování dodržování § 4 odst. 2 a § 50 zákona č. 114/1992 Sb. u významných krajinných prvků – rybníků

Hospodaření na 3 kontrolovaných rybnících odpovídá požadavkům § 4 odst. 2 a § 50 zákona č. 114/1992 Sb. Nebylo zjištěno porušení zákona.

Oddělení ochrany lesa

Obecné vyhodnocení kontrolní činnosti

Plán kontrolní činnosti byl za rok 2005 splněn.

V průběhu roku 2005 byly provedeny kontroly plánované a mimořádné celkem v počtu 268 kontrol, z toho 177 plánovaných (66% z celkového počtu kontrol) a 91 mimořádných (34% z celkového počtu kontrol). Z celkového počtu plánovaných kontrol bylo provedeno 166 kontrol komplexních (93,8% z celkem provedených plánovaných kontrol) zaměřených na dodržování právních předpisů a rozhodnutí, týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí, a 11 kontrol tématických (6,2% z celkem provedených plánovaných kontrol).

Vyhodnocení kontrol složkových a specifických úkolů

Komplexní kontrola dodržování právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí.

Kontroly byly provedeny v lesích ve vlastnictví LČR, s.p. lesní správa Frenštát pod Radhoštěm se zaměřením na naplňování závazných ustanovení LHP, tj. časové naplňování

celkové výše těžby, minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnovách porostů a minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku (probírky a prořezávky). Závažné závady nebyly zjištěny. Dále byly provedeny kontroly v lesích v okolí vodní nádrže Baška, okres Frýdek Místek, ve vlastnictví obce Staré Město, v lesích ve vlastnictví města Fulnek. Bylo zjištěno znečišťování lesa odpady a odpadky, nepovolený zábor PUPFL. Kontrolovány byly také lesy ve vlastnictví fyzických osob např. v obvodu ORP Opava, v obvodu ORP Vítkov, v obvodu ORP Třinec, LS Šenov se zaměřením na ochranu lesa před biotickými škůdci - kůrovci.

Další kontroly byly provedeny v lesích ve vlastnictví LČR, s.p. LS Karlovice (lázně Karlova Studánka) a byly zaměřeny na hospodaření v lesích zvláštního určení v ochranném pásmu zdrojů přírodních, léčivých a stolních minerálních vod v prvním stupni ochrany vod na revírech Ludvíkov a Praděd. Závažné závady nebyly zjištěny.

V součinnosti s OOP OI Ostrava byly provedeny kontroly v lesích ve vlastnictví LČR, s.p. LS Frenštát pod Radhoštěm zaměřené na plnění plánu péče, zejména z hlediska provádění zásahů v ochraně lesa před biotickými škůdci (kůrovci) v NPR Kněhyně-Čertův Mlýn. Při kontrole nebyly zjištěny závady. Dále byly provedeny kontroly s obdobným zaměřením v NPR Mionší, v lesích ve vlastnictví LČR, s.p. LS Jablunkov a NPR Mazák v lesích v vlastnictví LČR, s.p. LS Ostravice. Také při provádění těchto kontrol závady nebyly zjištěny.

V součinnosti s OOP OI Olomouc byly provedeny dvě kontroly v lesích ve vlastnictví LČR, s.p. LS Karlovice a LS Janovice u Rýmařova zaměřené na plnění plánu péče, zejména z hlediska provádění zásahů v ochraně lesa před biotickými škůdci (kůrovci) v NPR Praděd. Při kontrolách nebyly zjištěny závady.

Tematická kontrola poškozování lesních porostů zvěří

Kontrola byla provedena v lesích ve vlastnictví LČR, s.p. lesní správa Šenov. Závažné porušování právních předpisů v kontrolovaných lesích nebylo zjištěno.

Tematická kontrola dodržování povinností stanovených zákonem č. 149/2003 Sb. včetně vyhlášky č. 29/2004 Sb.

Kontroly byly provedeny v lesích ve vlastnictví LČR, s.p. LS Bruntál a ve vlastnictví města Krnova se zaměřením na obnovu lesních porostů ve vztahu k použitému sadebnímu materiálu lesních dřevin, zákon 149/03 Sb. Při venkovním šetření nebyly zjištěny závady.

Tematická kontrola plnění opatření k nápravě uložených ve správních řízeních.

Kontroly byly provedeny v lesích ve vlastnictví Štěrkoven, spol. s.r.o. Dolní Benešov na k.ú. Valšov, a ve vlastnictví fyzických osob ORP Opava. Při kontrolách bylo zjištěno, že uložené opatření k nápravě je splněno.

Z celkového počtu komplexních kontrol bylo provedeno 126 kontrol (75,9% z celkového počtu) se zaměřením na ochranu lesa před biotickými škůdci – kůrovci, 9 kontrol (5,4%) v lesích ve vlastnictví obcí a měst na uplatňování právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesa jako složky životního prostředí, 9 kontrol (5,4%) na nezalesněné holiny starších dvou let, 8 kontrol (4,8%) v lesích ve vlastnictví LČR, s.p., 7 kontrol (4,2%) na hospodaření v lesích zvláštního určení v okolí vodních nádrží a lázní, 6 kontrol (3,6%) v Národních přírodních rezervacích v součinnosti s pracovníky oddělení ochrany přírody OI Ostrava a OI Olomouc, a jedna kontrola (0,7%) na naplňování závazných ustanovení LHP, tj. časové naplňování celkové výše těžby, minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnovách porostů a minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku (probírky a prořezávky).

Zhodnocení podílu mimořádných kontrol

Mimořádné kontroly byly zaměřeny na kontrolu používání biologicky odbouratelných olejů a kapalin (29 kontrol), 26 mimořádných kontrol bylo zaměřeno na oblast ochrany lesa před biotickými škůdci-kůrovci, 14 mimořádných kontrol bylo provedeno v rámci šetření stížností, 10 kontrol na nezalesněné holiny starší dvou let v obvodech ORP Třinec a Jablunkov, 5 kontrol bylo provedeno na plnění opatření k nápravě uložených v rámci správních řízení, 4 kontroly byly provedeny na zpracování kalamitního dříví v NPR Praděd, údolí Bílé Opavy, jedna mimořádná kontrola byla provedena v rámci šetření pro vypracování odborného vyjádření pro Policii ČR, jedna kontrola byla provedena v NPR a jedna mimořádná kontrola byla zaměřena na dodržování ustanovení zákona č. 149/2003 Sb.